

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA KALESIJA
OPĆINSKI NAČELNIK**

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
OPĆINE KALESIJA
2020. – 2022. GODINA**

Kalesija, Juni 2019.godine

Na osnovu članova 15., 16., 17 i 18 Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovini („SL.novine Federacije BiH“, broj:102/13, 9/14, 13/14, 08/15, 91/15, 102/15,104/16 i 05/18), Općinski načelnik općine Kalesija. donosi

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA OPĆINE KALESIJA ZA PERIOD OD 2020 – 2022.GODINE

UVOD

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBIH", broj:102/13, 09/14,13/14, 08/15, 91/15 i 102/15, 104/16 i 05/18), izrađen je Dokument okvirnog budžeta općine Kalesija (DOB) za period 2020 – 2022.godina. Dokument okvirnog budžeta za period 2020. – 2022.godine izlaže fiskalnu strategiju i budžetske planove u sljedeće tri godine i ima za cilj da razvije bolju stratešku osnovu za pripremu budžeta , odnosno, DOB predstavlja preliminarni okvirni nacrt budžeta za 2020.godinu, te daje predviđanja za 2020. -2022.godinu.

Ovaj dokument je urađen na bazi Revidiranih projekcija prihoda od indirektnih i direktnih poreza oppćina Tuzlanskog kantona za 2019.godinu i projekcije za period 2019.-2022.godine, Makroekonomskih pokazatelja za period 2016-2021. Godina, Direkcije za ekonomsko planiranje pri vijeću ministara Bosne i Hercegovine (april 2018.godine).

Srednjoročno planiranje budžeta zahtijeva maksimum zalaganja i disciplinu svih strana uključenih u budžetski proces, počev od Općinskog načelnika i nadležnih općinski službi i Općinskog vijeća.

Služba za privredu i budžet općine Kalesija, dostavlja i predlaže Općinskom načelniku da razmotri i usvoji Dokument okvirnog budžeta općine Kalesija za period 2020.-2022.godine, kao osnov za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova u općini Kalesija za fiskalnu 2020.godinu.

1. SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

Jedan od osnovnih preduslova održivog ekonomskog rasta te povećanja zaposlenosti jeste makroekonomski stabilnost. Makroekonomski stabilnost ostvariti će se efikasnim upravljanjem javnim finansijama kroz daljnje unapređenje procesa upravljanja državnim budžetom, fiskalnu konsolidaciju i efikasno upravljanje javnim dugom, jačanje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola i unutrašnje revizije, te razvojem makroekonomske statistike.

1.1 Ekonomski rast

Dokumentacionu osnovu za izradu Dokumenta okvirnog budžeta općine Kalesija za period 2020 – 2022. predstavljaju Makroekonomske projekcije 2020 – 2022. godine koje je uradila Direkcija za ekonomsko planiranje pri Vijeću Ministara Bosne i Hercegovine, Preliminarne projekcije prihoda od strane Federalnog ministarstva finansija i Smjernice i ciljevi fiskalne politike – Dokument okvirnog budžeta Vlade Tuzlanskog kantona 2020-2022.godina.

U 2018.godini referentne međunarodne institucije nagovještavaju nastavak trenda pozitivnih ekonomskih prilika kako u svijetu, tako i u neposrednom eksternom okruženju kada je u pitanju Bosna i Hercegovina. Ovaj nastavak povoljnog eksternog ambijenta uz pojačani doprinos internih dinamika bi trebao rezultirati dodatnim jačanjem ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini. Prema projekciji DEP-a očekuje se da bi stopa realnog rasta BDP-a u 2018. godini mogla iznosit 3,2%. Pretpostavlja se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta u 2018.godini trebala predstavljati domaća tražnja. Naime, povećanje ukupne ekonomске aktivnosti u zemlji uz očekivano povećanje industrijske prozvodnje i građevinskih radova praćeno povećanjem broja zaposlenih i prihoda od izvoza trebalo bi rezultirati povećanjem raspoloživog dohotka građana, a samim tim i povećanjem privatne potrošnje koja će kao i predhodnih godina predstavljati ključni oslonac ekonomskog rasta. S druge strane, imajući u vidu visok nivo javne potrošnje u okviru BDP-a U BiH i napore koji se ulažu kroz proces fiskalne konsolidacije u 2018.godini se ne očekuje značajniji rast javne potrošnje.

Investicije bi u 2018.godini za razliku od predhodnih godina mogle imati značajniji rast a samim tim i veći doprinos u očekivanom rastu BDP-a u 2018.godini. Tokom 2018.godine očekuje se povećanje privatnih a naročito javnih investicija. Poboljšanje poslovnog ambijenta kroz reformske procese bi moglo povećati interes kako domaćih tako i stranih investitora za investiciona ulaganja u BiH. S druge strane, deblokada aranžmana sa MMF-om uslijed usvajanja zakona o akcizama omogućio je Bosni i Hercegovini povlačenje kreditnih sredstava međunarodnih finansijskih investicija (EBRD,EIB) koji su u prošlosti predstavljali glavni izvor finansiranja javnih investicija.

Povoljno eksterno okruženje koje bi se trebalo manifestovati kroz pojačane izvozne tražnje u 2018.godini trebalo bi omogućiti nastavak visokog nivoa vanjskotrgovinske razmjene u BiH. Tako se u 2018.godini u Bosni i Hercegovini očekuje povećanje izvoza od 7,3% u realnom smislu. S druge strane, jačanje ekonomске aktivnosti u zemlji uz očekivani rast izvoza rezultirat će realnim povećanjem uvoza od 4,8% u odnosu na predhodnu godinu.

U periodu 2019-2021.godina pod pretpostavkom nastavka stabilnog eksternog okruženja u ovom srednjoročnom vremenskom okviru u Bosni i Hercegovini se očekuje nastavak ekonomskog rasta od 3,6% na godišnjem nivou. Tokom ovog perioda očekuje se da domaća tražnja kroz privatnu potrošnju i investicije bude glavni oslonac ekonomskog rasta. S druge strane, očekuje se stagnacija javne potrošnje što će rezultirati smanjenjem njenog učešća u strukturi BDP-a odnosno njenog doprinsa u ekonomskog rastu Bosne i Hercegovine. Također, reformske mjere koje su usmjerene ka poboljšanju poslovnog ambijenta u zemlji trebale bi rezultirati većim investicionim ulaganjima (domaćim i inostranim) što bi ojačalo privatni sektor, zaposlenost i u konačnici bh vanjskotrgovinsku robnu razmjenu sa svijetom.

U oblasti industrijske proizvodnje u BiH se očekuje osjetniji ekonomski napredak u okviru kojeg bi dešavanja u industrijskoj proizvodnji trebali imati centralnu ulogu. Pored očekivanih povoljnih eksternih prilika u ovom srednjoročnom vremenskom okviru se očekuje i značajniji uticaj internih dinamika u funkciji jačanja industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini. Naime, tokom ovog perioda očekuje se da bi reformske mjere na unapređenju poslovnog

ambijenta koje provode nadležne institucije u Bosni i Hercegovini trebale polučiti mjerljive rezultate. Poboljšanje poslovnog ambijenta trebalo bi rezultirati povećanjem investicionih ulaganja, veću iskorištenost postojećih i pokretanje novih kapaciteta, povećanje broja zaposlenih i jačanje konkurentske pozicije bh.proizvođača kako na domaćem tako i na inostranim tržištima. Imajući u vidu sve navedene okolnosti tokom ovog perioda očekivanje stope rasta fizičkog obima industrijske proizvodnje prema projekciji DEP-a iznose preko 5% na godišnjem nivou.

2. PROCJENA PRIHODA

U projekciji prihoda su izloženi prihodi koji se očekuju za finansiranje Javne potrošnje u toku srednjoročnog perioda, a na osnovu postojećih poreskih politika. Ukupan plan prihoda od indirektnih poreza koje je utvrdilo Federalno ministarstvo finansija prema osnovnom scenariju pokazuje viši plan prihoda na Jedinstvenom računu, što je realnije očekivanje ostvarenja. Osnov projekcija za period 2020-2022. godina direktnih poreza je historijski trenutak naplate i predviđanja kretanja makroekonomskih pokazatelja, a ne uključujući moguće izmjene zakonskih rješenja u ovoj oblasti. Revidirane projekcije za 2020. godinu zasnovane su na izvršenju prihoda po osnovu poreza na dobit i dohodak u periodu januar – maj 2019. godine i očekivanom planu ostvarenja do kraja 2019. godine. Projekcije vezane za porez na dohodak uključuju i poreze na plaće (zaostale uplate poreza). Projekcije prihoda od indirektnih poreza su rađene u skladu sa planom prihoda od indirektnih poreza i preuzete su u aprilu mjesecu tekuće godine od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu (OMA) Uprave za indirektno oprezivanje BiH. Projekcije su zasnovane na historijskom trendu naplate prihoda i predviđanja kretanja makroekonomskih pokazatelja u navedenom periodu, a uzimaju u obzir efekte kontinuiranog usklađenja stopa akciza na duhan u BiH sa minimalnim standardima u EU. U projekcije su uključeni i efekti primjene Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU.

Projekcije prihoda od indirektnih poreza poreza rađene su opreznim pristupom, na bazi prosjeka obračunatih koeficijenata u protekle dvije godine. Projekcije ne uključuju neizvršena poravnanja između entiteta iz ranijih godina, u skladu sa Zakonom o uplatama na Jedinstveni račun i raspodjeli prihoda („Službeni glasnik BiH“, broj:55/04, 34/07, 49/09 i 91/17).

Plan prihoda po osnovu poreza na dohodak rađen je takođe na bazi historijskog trenda ostvarenja i projiciranom toku makroekonomskih indikatora za srednjoročni period.

Realizacija srednjoročnog plana prihoda može imati drukčiji ishod ukoliko dođe do značajnog usporavanja ekonomskog rasta od procjenjenog prilikom izrade plana kretanja makroekonomskih pokazatelja, kao i razvoja drugih nepredviđenih događaja. Kada je riječ o nivou realizacije prihoda od indirektnih poreza, pored navedenog isti može imati drugačiji ishod uzrokovani odsustvom stabilnih koeficijenata, promjenom nivoa zaduženosti, izmjenom poreskih politika i sl.

Projekcija prihoda za 2020. – 2022. godinu urađena je na bazi plana za 2019. godinu, koji se smatra kao realno ostvariv uzimajući u obzir ostvarenje prihoda za I-V. 2019. godine.

		Izvršenje	Plan	Projekcije		
		2018.godina	2019.godina	2020.godina	2021.godina	2022.godina
Ekonomski kod	I BUDŽETSKA SREDSTVA (A+B+C+D)	7.283.459,28	7.209.490,00	7.979.271,00	8.371.123,00	8.785.303,00
	A.Poreski prihodi	5.341.741,44	5.335.400,00	5.843.466,00	6.087.333,00	6.346.383,00
711000	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	159,84				
713000	Zaostale uplate poreza na plaće	330,77				
714000	Porez na imovinu	460.641,29	472.500,00	493.763,00	519.439,00	546.969,00
715000	Domaći porezi na dobra i usluge	170,87				
716000	Porez na dohodak	927.822,79	799.900,00	1.001.348,00	1.045.605,00	1.096.233,00
717000	Prihodi od indirektnih poreza	3.952.615,88	4.063.000,00	4.348.355,00	4.522.289,00	4.703.181,00
719000	Ostali prihodi					
	B.Neporezni prihodi – Budžetska sredstva	1.570.266,63	1.624.090,00	1.885.805,00	1.983.790,00	2.088.920,00
721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	341.665,79	159.080,00	354.870,00	373.323,00	393.110,00
722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	1.212.829,50	1.454.510,00	1.519.963,00	1.599.001,00	1.683.748,00
723000	Novčane kazne	15.771,34	10.500,00	10.972,00	11.466,00	12.062,00
	C.PRIMICI	371.451,21	250.000,00	250.000,00	300.000,00	350.000,00
	D.FINANSIRANJE					
	II.NAMJENSKA SREDSTVA, GRANTOVI I DONACIJE	1.148.926,89	3.410.600,00	1.350.000,00	1.550.000,00	1.750.000,00
732000	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	779.804,13	2.005.600,00	550.000,00	600.000,00	650.000,00
733000	Donacije			150.000,00	200.000,00	250.000,00
742000	Kapitalni transferi	369.122,76	1.405.000,00	650.000,00	750.000,00	850.000,00
	III.PRIHODI PO OSNOVU VLASTITE DJELATNOSTI – VLASTITI PRIHODI					
	IV SREDSTVA PRENESENA IZ PREDHODNOG PERIODA	2.106.826,00	825.772,00			
	8432UKUPNO PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE (I + II + III + IV)	10.539.212,17	11.445.862,00	9.329.271,00	9.921.123,00	10.535.303,00

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH je detaljno regulisana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcije cesta, te ugrađene mjere koje se odnose na postepeno uvođenje novog modela raspodjele prihoda po osnovu indirektnih poreza između svih nivoa vlasti u Federaciji BiH. Za projekcije prihoda za kantonalni i općinski nivo vlasti korištena je formula postepenog uvođenja modela raspodjele prihoda po osnovu indirektnih poreza.

Prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH za finansiranje funkcija Federacije, Federaciji pripada 36,2%, kantonima 51,48%, Direkcijama cesta 3,9% i jedinicama lokalne samouprave 8,42% sredstava.

Porez na dohodak prema novom Zakonu o porezu na dohodak, koji je počeo sa primjenom 01.01.2009.godine predstavlja sintetički oblik oporezivanja prihoda iz poreza na plaću i poreza na dodatna primanja, poreza na dobit od privredne i profesionalne djelatnosti, poreza na prihod od poljoprivrede, poreza na prihod od autorskih prava, izuma i tehnoloških napredaka, poreza na ukupan prihod fizičkih lica, poreza na dohodak od imovine i imovinskih prava i porez na prihod od igara nasreću.

Budući da je uvođenjem poreza na dohodak nestalo niz poreza građana koje su do sada regulisali kantoni i prihodi koje su kantoni oporezivali su postali dio osnovice poreza na dohodak, bilo je potrebno izračunati novu minimalnu stopu za raspodjelu prihoda (između kantona i općina) od poreza na dohodak, sa prepostavkom neutralnosti prihoda, tj. da prihodi

od poreza na dohodak budu na istom nivou prihoda od poreza koji će biti zamjenjeni porezom na dohodak.

Neporeski prihodi općine uključuju naknade i takse, novčane kazne i ostale neporeske prihode (uključujući vlastite). Neporeski prihodi, osim posebnih naknada i taksi, uplaćuju se na račun javnih prihoda općinskog budžeta. Naknade za korištenje podataka premjera i naknade za vršenje usluga u oblasti premjera se uplaćuju u skladu sa Privremenom odlukom Vlade o naknadama za korištenje istih, dok se naknade za ceste uplaćuju na račun Direkcije cesta Federacije BiH u visini od 40% i na račun kantonalnih direkcija cesta u visini od 60%. Kantonalna direkcija cesta usmjerava 42% sredstava na račun općine, što čini 25% ukupnih sredstava od naknade za ceste.

Smanjenje budžeta u 2020.godini predviđa se zbog prepostavke da neće biti prenesenog viška prihoda iz 2019.godine, jer je isti raspoređen budžetom za 2019.godinu i prepostavke da će biti manji priliv sredstava sa viših nivoa vlasti. U 2020.godini se predviđa rast poreznih prihoda za 9,50%, Rast Neporeznih prihoda za 16,11%, Kapitalni primici bi se ostvarili sa na nivou 2019.godine, a Grantovi i donacije sa viših nivoa vlasti sa 46,23%. U 2021.godini porezni prihodi bi porasli sa 4,12%, Neporezni sa 5,19%, Kapitalni primici bi porasli za 20%, a Grantovi donacije bi porasle sa 39,58%. U 2022.godini Porezni prihodi bi porasli sa 3,87%, Neporezni prihodi sa 5,38%, Kapitalni primici bi porasli za 20%, a Grantovi i donacije bi porasle za 14,82% u odnosu na predhodnu godinu.

3. PROCJENA RASHODA

U projekciji rashoda data je budžetska potrošnja po ekonomskim kategorijama za period 2020.- 2022.godina, sa odvojenim podacima za plate, materijane troškove, tekuće grantove i kapitalne izdatke i transfere.

Na osnovu projekcije prihoda, pripremljena je slijedeća tabela, koja pokazuje sažete procjene srednjoročnog budžeta po ekonomskoj klasifikaciji za period 2020. – 2022.godina

Ekonomski kod		Izvršeње	Plan	Projekcije		
		2018.godina	2019.godina	2020.godina	2021.godina	2022.godina
	I TEKUĆI RASHODI	6.311.955,05	7.395.362,00	7.681.820,00	7.784.240,00	7.775.315,00
	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.103.798,13	2.488.570,00	2.594.760,00	2.724.480,00	2.724.480,00
611100	Bruto plaće i naknade plaća	1.819.546,44	2.105.200,00	2.210.460,00	2.320.980,00	2.320.980,00
611200	Naknade troškova	284.251,69	383.370,00	384.300,00	403.500,00	403.500,00
612100	Doprinosi poslodavca	200.400,77	242.000,00	254.100,00	266.800,00	266.800,00
613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	2.194.970,89	2.503.132,00	2.628.300,00	2.628.300,00	2.619.375,00
614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.812.785,26	2.161.660,00	2.204.660,00	2.164.660,00	2.164.660,00
	II KAPITALNI TRANSFERI I IZDACI	3.512.679,52	3.931.500,00	1.528.451,00	2.017.883,00	2.460.988,00
615000	Kapitalni transferi	2.010.831,15	1.177.000,00	550.000,00	780.000,00	982.800,00
616000	Izdaci za kamate					
821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.501.848,37	2.754.500,00	978.451,00	1.237.883,00	1.478.188,00
	III IZDACI ZA OTPLATU DUGOVA	68.635,84	69.000,00	69.000,00	69.000,00	69.000,00
822000	Izdaci za finansijsku imovinu					
823000	Finansiranje – izdaci za otplatu dugova	68.635,84	69.000,00	69.000,00	69.000,00	69.000,00
	IV OSTALO -REZERVA	49.705,01	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
	UKUPNO (I + II + III + IV):	9.942.975,42	11.445.862,00	9.329.271,00	9.921.123,00	10.355.303,00

Ukupni rashodi u srednjoročnom periodu u skladu sa planiranim i projeciranim prihodima u prvoj godini imaju tendenciju pada, u drugoj i trećoj godini predviđen je rast.Tako bi planirani rashodi za 2020.godinu u odnosu na planiranu 2019.godinu imali index od 81,50% dok bi u projekciji rashoda za 2021 index 106,34, a kapitani rashodi se planiraju sa indeksom od 132,02. Za 2022.godinu predviđeno je da tekući rashodi ostanu na nivou iz 2021.godine, a kod kapitalnih rashoda predviđa se rast za 26,09% i rast ukupnih rashoda predviđen je za 21,95%.

Kalesija, Juni 2019.godine

OPĆINSKI NAČELNIK

O B R A Z L O Ž E N J E

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj:102/13, 9/14,13/14, 8/15, 91/15,102/15,104/16 i 5/18), Služba za privredu i budžet općine Kalesija pristupila je izradi Dokumenta okvirnog budžeta. Dokument okvirnog budžeta za period 2020. – 2022.godinu obuhvata, po Zakonu o budžetima u Federaciji, najmanje fiskalnu i dvije naredne fiskalne godine.

Dokument okvirnog budžeta predstavlja preliminarni nacrt za fiskalnu godinu i treba da pomnogne kod donošenja budžeta za svaku slijedeću fiskalnu godinu. Kod izrade budžeta za slijedeću fiskalnu godinu ponovo će biti urađen Dokument okvirnog budžeta koji će obuhvatiti tu godinu i još dvije naredne godine.

Služba za privredu i budžet izvršila je projekciju prihoda i rashoda za 2020. – 2022.godinu, kao što je dato u tabelama.Osnovu za projekcije predstavljaju ostvarenja za 2018. i procjena ostvarenja za 2019.godinu i Revidirane projekcije prihoda od indirektnih i direktnih poreza općina Tuzlanskog kantona za 2019.godinu i projekcije za 2010 – 2022 godinu koje smo dobili od Ministarstva finansija TK.

**OBRAĐIVAČ
SLUŽBA ZA PRIVREDU i BUDŽET**